

A XV-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”
SEBEȘ, 2015

ECOETICHETAREA – O CONTRIBUȚIE LA O PLANETĂ MAI DURABILĂ ȘI MAI SĂNĂTOASĂ

Simona-Elena AVRAM, Viorel DAN, Dana-Mioara BODA

ECO LABEL - A CONTRIBUTION TO A PLANET MORE SUSTAINABLE AND HEALTHIER

This paper describes the types of eco labels currently available products are eco labelled and the steps you have to go through an organization that wants to certify their products.

Keywords: Eco-label, environmental management, symbol, voluntary environmental tools

Cuvinte cheie: Eco eticheta, managementul de mediu, simbol grafic, instrumente voluntare de mediu

1. Aspecte generale

Dacă în urmă cu câțiva ani marea majoritatea a producătorilor sau furnizorilor doreau să obțină produse de calitate, în prezent eforturile întreprinse de aceștia vizează în plus și certificarea produselor din punct de vedere al impactului de mediu pe toată durata ciclului de viață cât și la final. O astfel de abordare implică foarte multe asumări de obligații pentru firmele implicate în astfel de procese.

Eco etichetarea produselor este un concept relativ nou, acceptat și dezvoltat după întâlnirea șefilor de stat, la Rio de Janeiro din 1992, ca o aplicare practică a conceptului dezvoltării durabile.

Eco eticheta sau eticheta ecologică este un simbol grafic, care poate fi însoțit sau nu, de un text descriptiv aplicat pe produs, ambalaj

într-o broșură sau document informativ ce însoțește produsul [1]. De obicei produsele care au acest simbol vor avea o valoare mai mare pe piață, deoarece oferă informații cu privire la impactul pe care respectivul produs îl are asupra mediului. O ecoetichetă identifică performanța de mediu generală a unui produs sau serviciu în cadrul categoriei de produse sau servicii bazate pe analiza ciclului de viață.

Stabilirea unui sistem de etichetare ecologică este destinat să ajute consumatorii să aleagă produsele care pot determina reducerea impactului asupra mediului oferindu-le informații privind caracteristicile de impact asupra mediului ale produselor etichetate ecologic. Schema de ecoetichetare acordă o etichetă ecologică acelor produse ce sunt considerate a fi mai puțin dăunătoare mediului decât altele din cadrul aceluiași grup de produse. *Ecoetichetarea este o metoda voluntară a certificării performanței de mediu practică la nivel mondial.*

2. Istoricul Eco etichetei

Prima inițiativă în domeniul Ecoetichetei a fost a firmei *Blue Angel*, în Germania, care a început să funcționeze încă din 1978 iar acum acoperă peste 4 000 de produse. Multe alte programe au fost create la mijlocul anilor '90, precum *Nordic Swan*, *Green Seal*, *Milieuker*, *European Union Ecolabel*, etc. În tabelul 1 sunt prezentate diverse simboluri grafice ale eco etichetelor existente în diverse țări precum și anul înființării.

Tabelul 1 [3]

Regiunea/țara	Numele etichetei	Marca	Anul înființării
SUA	Green Seal		1989
Finlanda, Islanda, Norvegia, Suedia și Danemarca	Nordic Swan		1989 în prezent – aplicată la 60 grupe de produse
Austria	Eticheta Ecologică Austriacă		1991
Franța	NF		1991; în prezent 155 produse etichetate
Germania	Blue Angel		1977; 4000 produse, 800 producători

Olanda	Milieukeur		1992
Suedia	Good Environmental Choice		1992; în prezent 1418 produse eco-etichetate
Uniunea Europeană	Eticheta ecologică a Uniunii Europene		1993
Ungaria	Ecoeticheta Ungară		1993
Spania	AENOR		1993
Canada	Environmental Choice Program		1995
Republica Cehă	Produse prietenoase Mediului		1998
România	Ecoeticheta Românească		1995

3. Referințe legislative

Așa cum se poate deduce din capitolul anterior, la ora actuală există o mare diversitate de etichete ecologice voluntare. Organizația Internațională de Standardizare (ISO) a identificat 3 tipuri de etichete voluntare:

- **Tipul I** – Voluntară, bazată pe o schemă multicriterială, o terță parte acordă licența care autorizează folosirea etichetei ecologice pentru produse ce indică preferabilitatea de mediu generală a produsului în cadrul categoriei de produse bazată pe considerațiile ciclului de viață.

- **Tipul II** – autodeclarații ecologice informative

- **Tipul III** - Etichete obținute prin Certificare de Terță Parte - Acestea sunt programe voluntare care oferă informații de mediu cantitative asupra produsului, sub categorii ai parametrilor stabiliți de o terță parte și bazați pe analiza ciclului de viață și verificată de aceasta sau de către o altă terță parte calificată.

Eco eticheta poate fi abordată după 2 situații care derivă din tipurile de sisteme de management de mediu și anume:

a) **după standardul internațional** al sistemului de management de mediu **SR EN ISO 14001:2004**, cu următoarele referințe:

- SR EN ISO 14020:2002 - Etichete și declarații de mediu. Principii generale;
 - SR EN ISO 14021:2003 - Etichete și declarații de mediu. Declarații de mediu pe proprie răspundere. (Eco-etichetare de tipul II);
 - SR EN ISO 14024:2001. Etichete și declarații de mediu. Eco-etichetare de tipul I. Principii și proceduri;
 - SR ISO/TR 14025:2005. Etichete și declarații de mediu. Declarații de mediu de tip III.
- b) **după norma europeană** – Schema de Eco Management și Audit a Comunității Europene (**EMAS ediția a III- a/ 2011**) cu următoarele referințe:

- Regulamentul Consiliului (CEE) nr. 1980/2000 privind schema de acordare a etichetei ecologice care are ca obiect stabilirea unui sistem voluntar de acordare a etichetei ecologice, pentru promovarea produselor cu un impact minim asupra mediului pe parcursul întregului lor ciclu de viață și care oferă consumatorilor informații precise, exacte și stabilite pe bază științifică cu privire la impactul acestora asupra mediului.

- decizii specifice pentru fiecare categorie de produse (de exemplu: Decizia nr. 40/2000/EEC referitoare la stabilirea criteriilor de acordare a etichetei ecologice comunitare pentru aparate frigorifice, Decizia nr. 45/2000/EEC - pentru mașini de spălat rufe de uz casnic etc., Decizia nr.728/2000/EEC stabilirea tarifelor pentru solicitare și taxelor anuale pentru etichetare ecologică.

4. Produse eco etichetate

Eticheta ecologică desemnează acele produse care determină reducerea impactului asupra mediului, în comparație cu alte produse din același grup, fără a încălca cerințele legale aplicabile produselor la nivel național.

În prezent sunt stabilite criteriile specifice pentru etichetarea ecologică a 20 grupe de produse și anume: 1. *Mașini de spălat vase*; 2. *Aparate frigorifice*; 3. *Mașini de spălat rufe*; 4. *Detergenți pentru vase*; 5. *Detergenți pentru rufe*; 6. *Lacuri și vopsele pentru uz gospodăresc*; 7. *Vopsele de interior și lacuri*; 8. *Produse textile*; 9. *Încălțăminte*; 10. *Lenjerie de pat și cămăși*; 11. *Becuri cu o singură terminație*; 12. *Becuri cu două terminații*; 13. *Hârtie pentru copiere*; 14. *Hârtie pentru șervețele*; 15. *Amelioratori pentru sol*; 16. *Hârtie de toaletă*; 17. *Role de hârtie pentru bucătărie*; 18. *Computere personale*; 19. *Computere portabile*; 20. *Saltele de pat*.

Eticheta Ecologică se acordă la cerere, și se acordă grupurilor de produse care îndeplinesc următoarele condiții: ▪ potențial ridicat de protecție a mediului, care să determine alegerea făcută de cumpărător; ▪ avantaje competitive pentru producătorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii; ▪ cerere mare de consum sau utilizare finală prin volumul de vânzări.

Eco eticheta nu se aplică, pe următoarele categorii de produse:

a. substanțelor sau preparatelor clasificate ca fiind foarte toxice, toxice, dăunătoare mediului, cancerigene, toxice pentru reproducere sau mutagene, precum și bunurilor fabricate prin procedee dăunătoare pentru om sau pentru mediu și care pot dăuna consumatorului în condiții normale de utilizare;

b. produselor alimentare, băuturilor, produselor farmaceutice;

c. aparatului medical destinate utilizării în scopuri profesionale sau care este prescrisă ori utilizată de către personal medical calificat, în conformitate cu legislația în vigoare [1]-[3].

5. Procesul de Ecoetichetare

Activitățile pe care o organizație trebuie să le parcurgă pentru a ecoeticheta un produs:

- *etapa 1*: verificarea dacă organizația are implementat atât sistemul de management al calității (pentru produse și procese) cât și sistemul de management de mediu, - este o condiție de bază; nu se pot Eco eticheta produsele care sunt obținute din organizații și procese care nu sunt certificate că respectă politica de mediu și calitate pentru dezvoltarea sustenabilă;

- *etapa 2*: analiza tehnică a produsului și estimarea impactului de mediu pentru produs/gamă de produse. În această etapă organizația își va alege și fundamenta: tipul de ecoetichetă (I, II, III) și metoda după care se va face analiza ciclului de viață al produsului.

- *etapa 3*: demararea procesului de Eco-etichetare efectiv prin alegerea organismului de terță parte pentru efectuarea auditului pe produs în vederea certificării.

Pentru a fi acordată eticheta ecologică, produsele trebuie să îndeplinească un număr de cerințe de mediu stricte, cunoscute sub denumirea de *criterii ecologice*. Aceste criterii sunt definite în relația cu unul sau mai multe aspecte de mediu ale grupelor de produse în concordanță cu: calitatea apei, calitatea aerului, conservarea solului, reducerea deșeurilor, economisirea energiei, managementul resurselor naturale, prevenirea încălzirii globale, protecția stratului de ozon, nontoxicitatea mediului, zgomot, protejarea biodiversității.

6. Concluzii

- Eco-eticheta este un instrument practic în activitatea managementului de mediu dintr-o organizație și totodată justifică performanța atinsă atât de organizație cât și produsul certificat.
- La ora actuală sunt ecoetichetate o gamă de 20 de produse.
- România este aliniată la cerințele legislative ale CE și la alte tratate internaționale pe probleme de mediu, prin urmare avem un organism național pentru certificare și o siglă pentru ecoetichetare.

BIBLIOGRAFIE

- [1] * * * *Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS).*
- [2] * * * *Manual de Practici Europene în Managementul Mediului.* 2004.
- [3] Agni, Vlavianos-Arvanitis, *Environmental Management.* Leonardo Da Vinci programme..
- [4] Avram, S.E., Rusu, Tb.,, *Management Ecologic.* Editura UTPress. Cluj-Napoca 2009
- [5] Negrei, C., *Instrumente și metode în managementul de mediu.* Editura Economică, București, 1999.
- [6] Rojanschi, V., ș.a., *Economia și protecția mediului.* Editura Economică. București, 1997.
- [7] * * * *Colecția de standarde din domeniul ecoetichetării: SR EN ISO 14020:2002, SR EN ISO 14021:2003, SR EN ISO 14024:2001, SR ISO/TR 14025:2005.*
- [8] Rusu, Tb., Bejan, M., *Deșeur – sursă de venit.* Editura MEDIAMIRA, Cluj Napoca, 2006.
- [9] Bejan, M., Rusu, Tb., Mihăiță, M., Suciș Mihaela, Bal, N., Suciș L., Vidican, I., *Managementul ecologic în sectoare calde.* Editura MEGA, Cluj Napoca, 2012, 858 pag.

Sef lucr.Dr.Ing. Simona-Elena AVRAM
Conf.Dr.Ing. Viorel DAN
Director Departament
Dr.Ing. Dana-Mioara BODA
Departamentul de Ingineria Mediului și Antreprenorialul Dezvoltării Durabile,
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
membri AGIR